

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα χρόνια του Μεσαίωνα, τα λατινικά έγιναν η γραπτή γλώσσα και η γλώσσα της Εκκλησίας σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Έτσι, για παράδειγμα, στη Γαλλία και τη Γερμανία οι άνθρωποι μιλούσαν γαλλικά ή γερμανικά με φίλους και συνεργάτες, αλλά όταν έγραφαν βιβλία ή αφηγούνταν θρησκευτικές ιστορίες, χρησιμοποιούσαν τα λατινικά. Στις χώρες της σημερινής Σκανδιναβίας, τη Νορβηγία, τη Δανία και τη Σουηδία, μιλούσαν αρχαία σκανδιναβικά. Όμως ακόμα και μετά την υιοθέτηση της λατινικής στην Ισλανδία, την οποία είχαν αποικίσει οι Σκανδιναβοί, οι άνθρωποι έγραφαν τις ιστορίες τους στα αρχαία σκανδιναβικά – όχι στα λατινικά. Στην Ισλανδία, η παράδοση της σκαλδικής επικής ποίησης ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας. Όταν κάποιος περιπλανώμενος βάρδος ερχόταν στο χωριό, οι άνθρωποι συγκεντρώνονταν σε μεγάλες αίθουσες για να ακούσουν ιστορίες, που τους ζέσταιναν τις μεγάλες, κρύες νύχτες. Ίσως γι' αυτό κάποιοι σκανδιναβικοί λαοί διατήρησαν πεισματικά την κοσμοθεώρηση που θα διαβάσετε στους μύθους αυτού του βιβλίου μέχρι τα μέσα του 12ου αιώνα, σε αντίθεση με την επικράτηση του Χριστιανισμού στις γειτονικές τους χώρες.

Οι σκανδιναβικοί μύθοι αντανακλούν τη γεωμορφολογία του τόπου στον οποίο κατοικούσαν οι λαοί της Νορβηγίας και της Ισλανδίας.

Η Νορβηγία είναι γεμάτη βουνά, τα ψηλότερα από τα οποία είναι γυμνά, ενώ τέσσερα από αυτά είναι ηφαίστεια. Η Ισλανδία

είναι γεμάτη ηφαιστεια – πολλά ενεργά. Και οι δύο χώρες έχουν χιόνια και πάγους τον χειμώνα, και σε μερικές περιοχές όλο τον χρόνο, και ο παγωμένος ωκεανός ορμάει στη μεγάλη ακτογραμμή τους. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, η γη και η θάλασσα έμοιαζαν ζωντανές. Ανά πάσα στιγμή η γη μπορεί να βρυχιόταν, να έβγαζε φωτιά και να σε κατάπινε, ή να σειόταν, και μια χιονοστιβάδα να έθαβε το σπίτι σου. Ακόμα κι ένα κομμάτι βράχου, αν χτυπούσε με δύναμη μια λεία πέτρα, μπορεί να έβγαζε σπίθες και να έκαιγε τα τριγύρω ξερόκλαδα. Έτσι και τα άψυχα αντικείμενα είχαν ονόματα. Οι γέφυρες και οι μεγάλες αίθουσες, τα δέντρα και τα σπαθιά, όλα τα άψυχα, είχαν προσωπικότητα και δυνάμεις, κι έπρεπε να τα σέβονται, αποκαλώντας τα με το όνομά τους – και ποτέ, μα ποτέ, χωρίς σοβαρό λόγο.

Ο κόσμος πρέπει να φαινόταν απίστευτα επικίνδυνος στους ανθρώπους: ο θάνατος παραμόνευε παντού, σκληρός και επώδυνος. Κι όμως, αυτοί οι άνθρωποι δάμασαν με τα πλοία τους φουρτουνιασμένες θάλασσες, εξερευνώντας και ανακαλύπτοντας νέους κόσμους. Οι Σκανδιναβοί σέβονταν, αλλά αφηφούσαν το άγνωστο. Το πνεύμα της γενναιότητας διαπνέει τη μυθολογία τους, ακόμα κι όταν ο δόλος μπορεί να οδηγήσει στην τραγωδία. Και ίσως οι συνεχείς προκλήσεις να ήταν εν μέρει ο λόγος της δημοκρατικής κοινωνίας τους στην οποία όλοι οι ελεύθεροι άντρες (όχι οι γυναίκες και οι σκλάβοι) είχαν δικαίωμα ψήφου, ακριβώς όπως όλοι οι θεοί στα συμβούλια που συγκαλούσε ο Όντιν, ο ανώτατος θεός. Από τις αποφάσεις των συμβουλίων της κοινότητας διακυβεύονταν ζωές, κι έτσι προτιμούσαν να μοιράζονται τις ευθύνες και τα προνόμια.